

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre. 8 kor. — III. Negyedévre 4 kor. 50 Hl.

Felirat szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYIVAL:

Debreczen, Főter Biedermanz-palota, földszint, az udvarban hátul.

Városi muzeum Debreczenben.

Értekezlet Fraknói Vilmos részvételével.

Debreczen, decz. 3.

Nagy fontosságu, Debreczen kulturájára és jövődjére erős hatásu ülés folyt le tegnap délelőtt a városháza kis tanácstermében Fraknói Vilmos, a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőjének részvételével. A debreczeni városi muzeum alapvető munkáját végezték társadalmunk és nemzeti kulturánk jelesei. Tudósításuk az ülésről a következő:

Az értekezlet délelőtt 10 órakor vette kezdetét. Jelen voltak azon: Puky Gyula főispán, elnök, Fraknói Vilmos püspök, a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelője, dr. Schönher Gyula egyetemi tanár, dr. Wolafka Nándor, Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Széll Farkas táblai tanácselnök, Komlóssy Arthur h. polgármester, Oláh Károly tanácsnok, dr. Kérészy Zoltán akad. igazgató, dr. Ferenczy Gyula ak. tanár, Géressi Kálmán tankerületi főigazgató, Lófkovits Arthur, dr. Csikos Sándor, dr. Szücs Géza.

A gyűlést Puky főispán nyitotta meg, a ki után Fraknói püspök emelkedett szólásra.

Örömmel üdvözli Debreczen városában megindult mozgalmat, melynek célja az, hogy a város és vidék műemlékei egybe gyűjtessenek s megőriztessenek. — Hangsúlyozza ennek kulturális jelentőségét, és előadja, hogy a közoktatásügyi kormány kiterjesztette figyelmét az ily irányu intézményekre s ezeknek megalapítását és fejlesztését előmozdítja. Előadja, hogy ilyenmü célokra jelentékenyebb összeg van felvéve az állami költségvetésbe és a debreczeni muzeum kétség kívül nagyobb támogatásban fog részesülni. Kívánatosnak tartja, hogy a debreczeni muzeum városi intézmény legyen s a városi hatóság ellenőrzése alatt álljon és hogy annak kezelése szakavatott emberre bizassék.

Fraknói Vilmos beszéde nagy hatással volt az értekezlet tagjaira.

Ferenczy Gyula dr. melegen üdvözölte Fraknói püspököt és annak a nézetének adott kifejezést, hogy ezután Debreczennek első kötelessége egy kulturpalota építése, mert a muzeumot ideiglenes épületben fejleszteni nem lehet. Hangsúlyozza, hogy a muzeum nem lehet magánintézmény. Vegye a városi hatóság kezébe a muzeum ügyet, vagy pedig alakuljon egy önálló muzeum egyesület.

Az értekezlet szónokai egytől-egyig kívánatosnak tartották a kulturpalota felépítését s reményüket fejezték ki, hogy a városi hatóság ennek felépítésére módot és

alkalmat fog találni, annyival is inkább, miثogy ebben az esetben a kormány jelentékeny segítyt utal ki a város számára. Az államsegélyt ugyanis Fraknói Vilmos határozottan kilátásba helyezte.

Simonffy Imre polgármester elmondotta, hogy miért nem alapított Debreczen mindez ideig városi muzeumot. A magánosok azt hitték, hogy a műkincsek megőrzésére a kollegium van hivatva. Ha azonban a városi muzeum létesítése iránt nagyobb szabásu mozgalom indul meg, ő a maga részéről mindent meg tesz a muzeum felendülése iránt.

Komlóssy Arthur azt javasolja, hogy addig is, míg a muzeum megalakítása iránt a városi hatóság intézkednék, kívánatos, hogy a muzeum alapját képező Lófkovits gyűjteményt a műpártoló egyesület vegye gondozásba. Az értekezlet ezt az indítványt helyesnek találta.

Puky Gyula főispán ezután indítványozta, hogy az értekezlet Wlassics Gyula kultuszminisztert üdvözölje táviratilag. Az indítványt elfogadták s a kultuszminiszterhez a következő táviratot küldötték:

Wlassics Gyula kultuszminiszter ur ő excellenciájának.

Budapest.

Debreczen város értelmisége Nagyméltóságod kulturpolitikájának szellemétől áthatva, lelkesezettel indítja meg a mozgalmat a városi muzeum létesítésére. E tárgyban Fraknói Vilmos, országos főfelügyelő ur jelenlétében tartott előértekezletünkben mély tisztelettel üdvözöljük Nagyméltóságodat, ajánljuk ügyünket kegyes jóindulatába.

Puky Gyula, főispán, értekezleti elnök.

Az értekezlet megállapodása tehát a következő volt: Örömmel vették tudomásul Fraknói Vilmos biztos ígérését az államsegély iránt s kimondották, hogy a muzeum létesítésére széles akciót indítanak.

Puky főispán ezután melegen üdvözölte Fraknói Vilmost és Schönher Gyulát, mint akik teljes jóindulattal viseltetnek a debreczeni muzeum létesítése iránt. A gyűlés a két illusztris vendég éltetése közt ért véget.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

Elnök: Dániel Gábor.

Elnök az ülést megnyitja. (Felkiáltások a szélsőbalon: Nem vagyunk elegendő számmal.)

Nessi Pál: Jó lenne ezt konstalálni.

Elnök: Nehány kisebb jelentőségű irományt terjeszt be. Napirend előtt Gabányi Miklós személyes kérdésben akar felszólni. (Halljuk! Halljuk!)

Gabányi Miklós: Tegnap az ülés végén azt mondta Vészi az ő közbeszólására, hogy ő Vészit turbálja. Hát a mikor Beóthy felszólt és Vészi reá reflektált, ő meggyőződésből azt mondotta rá, nem igaz. Erre Vészi replikázott. Ne tanítsam én őt az angol közjogra. Én ünnepélyesen kijelentem, hogy nem akartam tanítani. A másik esetről, a mikor Láng miniszter francziául olvasott fel, akkor is Vészi turbált engem, mikor közbekiajtott: Hallod Gabányi? Én nem ügyeltem akkor a vitára, mert éppen egy igen fontos okiratot tanulmányoztam, a melyről azt mondták, hogy a muzeumba teszik. Erre nem válaszoltam még neki. (Derűtség. Felkiáltások. Halljuk! Halljuk!) Hát tisztelt Ház én szívesen beszélek, (Derűtség) sőt engedjek meg, hogy egy hasonlatot tegyek (Halljuk! Halljuk!) Egy nagy állami férfihoz vagyok hasonló és ez nem más, mint maga a tisztelt miniszterelnök ur Széll Kálmán. (Nagy derűtség.) A miniszterelnök ur képes étlen, szomjan, reggeltől estig beszélni. (Derűtség)

Széll Kálmán: Gondolja?

Gabányi: Ebben a tekintetben akkuráte egyezünk és én nem vagyok nagy, mint a miniszterelnök miniatúr fiókja. (Nagy derűtség, Széll Kálmán hangosan nevet.) Mert én is elbeszelek akár háromnegyed 2-ig is és nekem is van annyi szóbőségem, mint a miniszterelnök urnak. Sőt megteszem azt, hogy mindig csak erről az egy témáról szólok. (Derűtség.) Vészi József igen tisztelt képviselőtársam azt mondotta nekem, hogy én nem tudok másképen beszélni, csak magyarul. Hát ez nem igaz. Nem igaz, mert ha úgy volna, tegyük fel, hogy tífuszba esnék és elfelejtenék magyarul. mit csinálnék akkor? Ugatnék? (Óriási derűtség.) Hát én igenis megmondom, hogy nem csak magyarul beszélek, hanem éppen hat nyelvet tudok.

Széll Kálmán: Ez nagyon szép.

Münnich: Melyek azok!

Makkay Zsig: Sorold el.

Gabányi: Hát hogy kétségbe ne vonják, elsorolom. Tudok magyarul, beszélem azt a hunczut németet is, (Derűtség) oláhuul ugy beszélek, mint magyarul, beszélek oroszul, morvául és cigányul. (Derűtség.) No! mi van ezen nevetni való? Hát József főherczeg nem tanult cigányul? Higgyék meg tisztelt képviselő társaim, hogy több hasznát veszem én ezeknek a nyelveknek a nép körében, mint Vészi József képviselő ur az angol nyelvnek. (Helyeslés.) Hát nem mondok egyebet, csak mikor lent jártam Törökországban, milyen hasznát vettem annak, de nem is megyek olyan messzire. Mikor Kossuth apánk ünnepét ültük, itt volt Kara Mustafa az ő tutajosa, hasznát vettem a nyelvtudomá-

Michelstädter Útoda
Debreczen, Piacz-u. 40.
Vadász és korcsolya czipők
 nagy raktárban.

nyomnak, mert sokáig diskuráltunk együtt. Már pedig vele hiába beszélt volna Vészi képviselő ur angolul, ebből is látszik, hogy én több hasznát veszem ennek. (Derűtség.) Mindezekből t. Ház láthatják, hogy én nem turbáltam Vészit, hanem ő turbált engem. Felkérem Vészi képviselő urat, hogy ne haragudjon, de ha haragszik, hát állok elébe. Mert kurucz gyerek vagyok ám én is. (Derűtség.) És rettentően értek akár-milyen fegyvernemhez, úgy a kardhoz, pisztolyhoz, vagy uchácziushoz is. (Derűtség.)

Elnök: Felkérem a képviselő urat, tessék a tárgynál maradni. (Mozgás a szélsőbalon.)

Gabányi: Hát hiszen a tárgyról beszéltek: Személyes kérdésben. Ez is hozzá tartozik. (Derűtség.)

Zboray: Persze, hogy oda!

Gabányi: Csak egyet csodálok tisztelt Ház! Azt, hogy Vészi képviselőtársam, bár olyan nagyészű, fifikus, tanult, okos ember és nagyészűt mégis arra használja, hogy azt az átkos kormányt támogatja. (Derűtség a jobb oldalon.) Nem jobb lenne, ha egy ellenzéki, legszélső lapot csinálna és arra fordítaná tehetségét? Meg vagyok győződve arról, hogy jobban menne neki az a lap, mint Csávoiszálynak ment akkor, midőn az Egyetértés a legszebb korában volt. (Derűtség.) Mindezekből, a mit felsoroltam, láthatja a t. Ház, hogy én nem turbáltam őt. Hanem, hogy igenis ő turbált engem, azt megmutatta legutóbbi közbeszólásával is, a mikor azt mondotta rólam: nagy tudományu. Hát a mint említettem volt, én nem tartom magam annak, de Vészi képviselő ur az. Csináljon független lapot, használja arra tudományát. Igaz, hogy a függetlenségi párt nem adhat neki semmit, mert szegény, mint a templom egere. (Nagy derűtség) de ad, vagy 50,000 előzetőt. Még tovább is beszélnek, de mivel Nessi képviselő társam azt sugja itt nekem, hogy egy nagytekintélyű kormányparti képviselő akar felszólalni, hogy védje a kormányt, hát nem akarok utjában állni és nem beszélek tovább. (Élenk derűtség.)

Elnök: Következik a napirend, az indemnitó vita folytatása.

Jegyző: Pap Zoltán. (Halljuk! Halljuk!)

Gabányi: Hát nem kormányparti beszélsz? Te beszélsz? Ha ezt tudtam volna, tovább beszéltek. (Derűtség.)

Pap Zoltán: A mi politikánkra jellemző Szógyén-Marich Lászlónak az a mondanása, hogy az osztrák csak akkor ad valamit a magyarnak, ha később hatalma növekedésével azt visszarábolhatja. Az a bajunk, hogy minden törvényt a korona javára magyaráznak. A magyar nemzeti állam kiegészítésének szükségét Deák vallotta, ma csak hangoztatják. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Széll: Nem igaz. Én most is vallom, mindig vallottam! (Ugy van! a jobboldalon.)

Pap: A Kossuth kérdéstől is fázik a kormány, mert tullojális. Nem igaz, hogy a király ellenszenvvel volt Kossuth iránt. Hi vatkozik Podmaniczkyre, meg Mikszáthra, a kik elbeszélétek, hogy a király Tisza Kálmán előtt egy ízben kijelentette, hogy Kossuth Lajosnak is olyan temetést óhajtott biztosítani, mint Deáknak. Csak az érdek törvénybeiktatását kell meilőzni. Tisza ekkor azt felelte: Gratulálok Felség! (Derűtség.) A király még tovább ment, visszahívta a távozni készülő Tiszát és kijelentette, hogy kéziratot fog intézni a nemzet-höz, melyben elismeri Kossuth Lajos érdemeit.

Széll: Ezt is Podmaniczky mondta? (Derűtség.)

Pap: Tessék tőle megkérdezni.

Széll: Akkor igaz lehet!

Pap: Ez a kormány meggyalázta a Kossuth emléket!

Széll: (Dühösen.) Nem igaz! Ki mondta? Hogy lehet ilyet mondani?

Pap: De igaz.

Széll: Nem igaz! Soha még nem nyilatkoztak olyan szépen Kossuthról e székben, mint én. (Ugy van! a jobboldalon.)

Pap: És a kormányelnök nyilatkozata bátorította fel a honvédelmi minisztert, hogy olyan súlyosan sértette meg Magyarországot tekintélyét. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Széll: Ez sem igaz!

Pap: Most támadt a Paplovics Llyhomir esete, már ebben az aerában születt Paplovics, a mely 1867. óta ide fejlődött és eken az aerában növekedett fel a t. miniszterelnök. Folytonosan halljuk, hogy a király haragszik.

Széll: Senki sem mondja. (Mozgás a jobboldalon. Zaj!)

Pap:...legalább az önök felfogása szerint. Mert hiszen a nemzet és a király egy, a király önmagára nem haragudhatik. Hiszen ha magamra haragszom meg egyszer, akkor csakugyan el kell pusztulnom, magamra nem szabad megharagudnom. Azután jöttek az ujjonczemelessel, jöttek a kvóta emelésével és most a civilizista fel-emelése vár reánk. Ezek azok az eredmények, melyeket ennek a kormánynak köszönhetünk. (Mozgás a jobboldalon. Ugy van! a szélsőbalon.)

Széll: Egyéb vádat nem tud még?

Pap: És még egyet kérd, vajjon Apponyinak a Kossuth-ünnepen való részvéte hogyan történt. Mert a nemzet ez iránt telj sen tájékozatlan. A király tudtával, vagy a nélkül? Ha a király tudta nélkül, akkor az nem egyéb, mint Apponyi grófnak lejáratása. Már pedig ebben az államférfiakban annyira szegény országban nekünk is féltékenyeknek kell lennünk és féltünk kell azokat, a kik a multban megmutatták, hogy képesek volnának egészségesebb nyomdokon haladni. Fél, hogy a miniszterelnök azért küldte ki Apponyit a Kossuth-ünnepre, hogy odafönn lejárassa. (Mozgás jobbfelől. Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Széll: Nem igaz!

Pap: Attér a szőnyegen forgó ügyekre.

Nessi: Szünetet kérünk!

Elnök: Tíz perc szünetet ad.

Szünet után **Pap Zoltán** az ujjoncz-jutalékról és a paktumról beszélt.

A műpártoló egyeslet választmányi ülése.

Debreczen, decz. 3.

A műpártoló egyeslet választmánya tegnap délután fél 6 órakor a városháza kis tanácsstermében Puky Gyula főispán elnöklésével ülést tartott. A délelőtti értekezlet viszhangja volt ez a gyűlés s legfontosabb tárgya a városi muzeum alapításának fontos terve volt.

A gyűlésen megjelentek Puky Gyula főispán, elnök, Csikos Sándor dr. és Simonffy Imre alelnökök, Komlóssy Arthur, Roncsik Lajos, Mihalovits Jenő, Aczél Géza, Löfkovits Arthur, Dalmi Géza, Váradi Géza, Tüdös János, Pálffy József, Bakos Tibor, Szücs Géza dr. titkár.

Puky Gyula főispán, a műpártoló egyeslet elnöke nyitotta meg az ülést s részletesen beszámolt arról az ülésről, amely

tegnap délelőtt a városháza kis termében lefolyt és amely a városi muzeum jövődjére döntő befolyással lesz. A gyűlés a főispán jelentését örömmel vette tudomásul. Ami a muzeum alapjának elhelyezését illeti, ez egyelőre a műpártoló egyesület teendője lesz, erre nézve megállapodásra kell jutni.

Komlóssy Arthur azt kéri a műpártoló egyeslettől, hogy a muzeum ügyét egyelőre vegye a maga szárnyai alá. A Löfkovits muzeum megőrzéséről és elhelyezéséről gondoskodjék.

Puky Gyula főispán kijelenti, hogy a városi hatóság a muzeum sorsát illetőleg nyugodt lehet, mert a műpártoló egyeslet addig, a míg a városi muzeum sorsa végleg el nem dől, a Löfkovits muzeum megőrzését magára vállalja. Helyiségül, a régi gazdasági tanintézet három termét ő biztosítja. Természetes, hogy egyelőre ezt a muzeumot állandóan nyitva tartani nem lehet, de az érdeklődőket minden egyes alkalommal be lehet vezetni a muzeum ideiglenes helyiségébe. Különböző kilátás van reá, hogy Miliesz Béla, egy kiváló archeologus lesz a muzeum őre.

A választmány végül megállapodott abban, hogy a Löfkovits muzeumot a kiállítás befejezése után a régi gazdasági tanintézet helyiségében helyezze el, a melyet Puky Gyula főispán az egyeslet számára biztosít. A Löfkovits muzeum átvételénél a tanács részéről Oláh Károly és Aczél Géza, ezenkívül Miliesz Béla lesznek jelen. Az átadás december 15-ikén fog végbemenni.

Jelentés a tárlatról.

Bakos Tibor, a tárlat igazgatója terjesztette elő ezután jelentését a képtárlatról. A november 19 én megnyitott képtárlat úgy erkölcsileg mint anyagilag nagyon szépen sikerült, mindössze a népvásárlásnál tapasztalt az igazgatóság egy kis közömböségét. A kiállítás s kerében nagy része volt a debreczeni sajtónak, a mely lelkesen támogatja a kiállítást minden alkalommal. A jegypénztár bevétele nagyobb volt, mint a hogy várni lehetett. Összesen 7 kép kelt el. A sorsolásra képet ajándékoztak Bosznay István 1, Bakos Tibor 2, Pálffy József 1.

Az igazgató jelentését egyhangulag tudomásul vették s köszönetet mondtak ugy neki, mint a többi ajándékozonak és mindazoknak a kik a tárlat sikere érdekében buzgólkodtak.

A pénztárnoki jelentés.

Mihalovits Jenő pénztárnok számolt be ezután az egyesület pénztári viszonyairól. A kiállítás összes bevétele 1005 korona 82 fillér volt, a tagsági-díj jövedelme 1383 kor. Ebből a két összegből levonandó a kiállítás költsége, népvásárlásra maradt 600 korona.

A választmány a jelentést tudomásul vette s elhatározta, hogy a 600 koronát népvásárlásra fordítja, a megvásárolt képeket a négy adományozott képpel együtt szombaton este 6 órakor sorsolják ki a műpártoló egyeslet tagjai között. A tagok közül csak azok vehetnek részt a sorsoláson, a kik tagsági díjait már befizették. A díjakat szombat estig elfogadják a tárlat pénztáránál. A kisorsolandó képek megvásárlására Csikos Sándor dr. elnöklete alatt Bakos Tibor, Pálffy József, Dóczy Emil, Mihalovics Jenő tagokból álló bizottságot küldték ki.

A tárlat bezárása.

A tárlat utolsó zeneestéje a sorsolás napján, szombaton este lesz. — Vasárnap este aztán véget fog érni a kiállítás, amelyet a közönség eddig oly nagy érdeklődéssel karolt fel. Érdekes megemlíteni,

Dávid Jakab új vaskereskedése

Debrezen, Piacz-u. 7. szám. (Vecsey ház.) Vasak és vasneműek, konyha berendezési és gazdasági eszközök, minden iparághoz tartozó szerszám és vasalás nagy raktára. Olcsó beszerzési forrás. Urasszonyaim! rozda mentes szénvasalóimra fölhívom becses figyelmüket.

hogy a kiállítást látogatóinak száma decz. 2 ig 1711 volt.

A művészestély.

Csikos Sándor dr. alelnök a tél folyamán rendezendő művészestély ügyét említette fel. A választmány az eszmét örömmel vette tudomásul s megbizta az elnökséget, hogy az estély előkészítését végezze el. A művészestély idejét február közepére tűzte ki.

A gyűlés este hét óra után ért véget.

Krónika.

Egy pár vendéglőbe. A legkisebb, de legfürgőbb és nem a legnépszerűtlenebb magyar vidéki szinigazgató, Deák Péter Nagybecskereken most jubilál. A derék kis direktor 25 éve színész mert ő színész is. Ez alkalomból elevenitik fel róla ezt a kis jóízű anekdotát. Egy torontáli szerkesztő a Deák-társulat elköltözése napján találkozik a roppant mód siető Deákkal.

— Hova, direktorkám?

— Megyek egy pár vendéglőbe.

— Mindjárt egy párba?

— Igen, mert megakarom kérdezni: nem tartoznak-e színészeim. Ha igen, hát kifizetem, nem szeretnék rossz emléket hátrahagyni.

No, ha Szegedi, Hubay és a többi régi vidéki színészdirektorok meg nem fordulnak a sirjukban, akkor ezentul nyugodtan aludhatnak tovább.

VIDÉK.

Megégett menyasszony.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy szerencsétlenség történt vasárnap délelőtt a tóháti görög templomban esketés közben. — Mint tudósítónk írja — vasárnap délelőtt tartotta esküvőjét Vlád Szilvius fiatal görögkeleti pap Brateán Szidoniával. Az esküvőre nagyszámu násznép jelent meg a templomban s a görög keleti szokás szerint a tanuk és a koszoru leányok és legények égő gyertyával állották körül a házasulandókat.

Az eskető pap éppen az esketési szertartást végezte, mikor a menyasszony könnyű lenge ruhája a mögötte álló egyik koszoruleány gyertyájától meggyuladt. A láng egy pillanat alatt átfutott az egész ruhán. A leányok, kik a menyasszony mögött állottak, ijedten kapkodtak az égő ruhához, de ezzel csak növelték a veszélyt, mert az ő ruhájuk is tüzet fogott. — A megrémült násznép most már nem tudta, hogy mihez fogjon.

A vőlegénynek még volt annyi lélekjelenléte, hogy a menyasszonyról lerántotta az égő ruha egy részét, de a könnyű menyasszonyi ruha alatt volt melegebb ruhát már nem tudták leszakgatni s a szegény leányt eszméletlen állapotban vitték haza.

A nagy ijedelem között sikerült valakinek vizet hozni s ezzel leöntötték Papp Ella és Ráduly Olga koszoruleányok ruháit, akik már ekkor szintén súlyos égési sebeket szenvedtek. A szerencsétlenül járt menyasszonyt rögtön ápolás alá vették, de még azon éjjel kiszüvedett. A részvét általános.

Szerencsétlenség egy vadászaton. Méhkerék, biharvármegyei község határában vasárnap szomorú eset történt. Egy négy tagú társaság hajtatott vadászatot

haza. A kocsis egy árokhoz jutott. Figyelmeztették a kocsist, hogy ne hajtsa neki az ároknak, azonban a figyelmeztetés késő volt. A lovak berántották a kocsist s közben megvadultak. A kocsis fölborult. A kocsiban ülők egyikének a fegyvere a zökkenéstől elsült s a golyó a kocsis testébe fúródott. A szerencsétlen ember meghalt. A fölborulásnál a kocsiban ülők is szenvedtek kisebb sérüléseket. Az esetről azonnal jelentést tettek. Tegnap Ember Géza vizsgálóbíró kiutazott Méhkerékre. A vizsgálat megállapította, hogy felelőség csak a szegény, szerencsétlen áldozatot terhelné az ügy miatt.

Gyilkosság a vásáron. Vasárnap délután a Tamásiban megtartott Andrásnapi vásáron véres gyilkosság történt. Maczek András parasztgazda esett áldozatul a gyilkosságnak. A véres esetről az alábbi tudósítást kaptuk. Maczek ökröket adott el a vásáron s a mikor az állatok árát kifizették, észrevette, hogy két fiatal ember settenkedik körülötte, de ezeket kupeczeknek nézte és nem gyanított semmit. Alig indult el a pénzzel, a két ember nyomon követte s a mikor a néptömeg közé került, észrevette, hogy valaki a zsebében kotorász. Maczek a zsebéhez kapott, de már akkor a pénzestárczája hiányzott s a mint vissatekintett, az egyik gyanús embert látta maga mellett. Maczek nyakoncsipte az idegent, a kiről sejtette, hogy az volt a tolvaj s a ki minden áron menekülni akart, de Maczek erősen tartotta. A küzdelem közben az idegen kést rántott elő s azt Maczek oldalába dőfte s aztán kiszakítva magát a megtántorodott ember kezéből, elmenekült. A vásári nép üldözőbe vette a merénylőt és sikerült is elfogni. Azonban olyan alaposan elverték, hogy eszméletlenül vitték be a községbe. Társát — a ki a kilopott pénztárczával még idejekorán elmenekült — a csendőőrök fogták el; megtalálták nál az ellopott pénzt, de a pénztárczát már akkor eldobta. Maczek a sebész kóvetkeztében még az éjjel meghalt. Zajsek Adolf az összevert zsebtolvaj még mindig eszméletlen állapotban fekszik s alig ha marad életben. Társát Zitsorbach Lipótot a csendőrség bekísérte a járásbírószákhöz. A két gonosztevőről kiderült, hogy ország-szerte körözött veszedelmes zsebtolvajok.

Mulatságok.

A kereskedő ifjak dalköre által e hó 5-én, a Kereskedelmi Akadémia dísztermében rendezendő felolvasással egybekötött hangversenyre általános az érdeklődés s így biztos a siker. A hangverseny kezdete 9 órakor. Belépti jegy 1 korona. Alapító és pártoló tagok jegyei érvényesek. — A rendezőség.

A Casino estélye iránt lázas érdeklődés nyilatkozik meg. A jegyek előjegyzése felette nagy. A rendezőség kénytelen volt megszorítással élni és csupán a hölgyek részére adnak ki ülőhelyeket. A jegyek kiosztása csütörtökön délután 3 órától 5-ig történik az első takarékpénztárnál. A fényesnek ígérkező estélyre délszaki növényekkel díszítik a nagytermet, hol a hangverseny s utána a táncmulatság lefolyik.

Az Egyetértés vasárnapi dal-és zenestélyére a meghívók már kiadattak és a rendezőség ezuton kéri fel azokat, kik netalán tévedésből meghívót

nem kaptak, hogy a rendezőséghez (gépjavító műhely) fordulni sziveskedjenek, hogy a meghívó mielőbb kézbesíthető legyen. A siker érdekében a gépjavító műhely egész fiatalsága fáradozik, kiknek kérelmére a műsor is olyképen lett megállapítva, hogy a nyújtandó műelvezeten kívül a tánckedvelő ifjuság is kimulathassa magát, a miről egy elsőrangú cigányzenekar is gondoskodni fog.

SZÍNHÁZ.

A svihákok. Szintársulatunknak a pajkos muzsa szolgálatába szegődött tagjai tegnap este csapongó jó kedvvel vonultak fel Thalia templomában. Az a közönség, a mely egy élvezetes énekes előadás reményében elég szép számmal jelent meg a színházban, várakzásában egy jöttányit se csalódott. Jól rendezett, gondosan betanított operett előadást élvezhetett végig, a melyben a szereplők legtöbbje ötletesen, pajzán jó kedvvel oldotta meg feladatát. A színpad világában tapasztalt hangulat átáradt a közönségre is, a mely gyakorta és zajosan fejezte ki háláját azok iránt, a kik buzgósággal varázsolták kelemessé a színházi estét. Első helyen állnak ebben *Felhő* Rózsi és *Krémer* Jenő. Az előbbi édes jó kedvével aranyozta be a Berta par force subrett szerepét s partnere *Krémer* Jenővel már az első jelenésük után meghódították a közönséget. *Aldor* Juliska lelkes igyekezettel volt azon, hogy a legjobbat nyújtsa. A második felvonás tercettjéből kellemesen csengett fel a hangja. Tánczaiból azonban hiányzik a lengesség, a könnyedség. *Nagy* D. *Girka* hercege is szerencsés alakítás. *Diskrét*, keresetlen humora pedig nem maradt hatás nélkül. *Krémer* és *Csige* Ilonka már megjelenésükkel is hatást értek el, duettjüket pedig zajos tapsal ismételtette meg a közönség. *Pöspöki* Rózsi az Anna kis szerepében ügyességével lepett meg benünket. *Karacs* Imréné, a ki különben kellemes tenorját sikerrel ragyogtatta, nagy hűo az, hogy minden énekszámával kiesik szerepéből. Nem a partnereivel és nem a közönségnek, hanem a karmesternek játszik, a kiről egy pillanatra se meri levenni a tekintetét. Kis szerepeiben nagyon jók voltak *Sebestyén* és *Farkas*, de *Szilágyi* a rendőr szerepében minden jó igyekezete mellett sem tudta feledtetni elődjét. Mindeket összevéve el kell ismernünk, hogy a Svihákok előadásával sikert elért az énekes személyzet s nagyon élvezetes estét szerzett a közönségnek.

Egy műkedvelő társaság, a mult hó folyamán Szent-Anna-utca egyik házában tartott műkedvelő előadása ó, azaz hat korona tiszta jövedelmét, a városban felállítandó siket-némaiskola alapja javára való fordítás céljából, Hosszu István ur közbejötté mellett, e mai napon kezeimhez juttatta. Fogadja a magasztos ügy nevében, hálás köszönetem nyilvánítását. Debreczen, 1902. évi december 2. — Oláh Károly táncsnok.

ÜTDONSÁGOK.

Sikkasztó katonák.

Debreczen, decz. 3.

(Saját tudósítónktól.) A helybeli 3-ik honvéd gyalogezred parancsnoksága a rendőrséggel egyetértve két közkatonára bünyös üzelméről rántotta le a leplet, a kik már hetek óta a leg-

Téli ruha kell

mindenkinek, ennek beszerzése gyakran nehéz, legkivált, ha nem új friss hozatalú áruk közt kell választan továbbá tulkövelelés és alkudozás nyílt teret enged a nem szolid kiszolgálásnak. Ezen aggály megszűnik, ha Debreczen, Kossuth-utca 4, újonnan berendezett áruházában eszközli bevásárlásait, szabott árak kizárják a tulkövetelést. 120 cm. széles gyapju Sewiot 75 kr. Kazán posztó 45 kr, fél posztó 35. Jó minőségű téli alsó ing 65 kr. Szintartó téli harisnyák 14 krtól feljebb. Keztyűk 20 krtól feljebb. Fűzők (miederek) 50 krtól feljebb.

Legújabb női felöltők meglepő olcsó árban.

Asztalos József

vakmerőbb módon lopták meg bajtársaikat és a kincstárt.

Balogh Pál és Nyitrai Sándor 3 ik honvéd gyalogezredbeli szakácsok a Hadház utca 8. számú házában voltak elszállásolva, a hol a század részére felállított konyhán a közelben elszállásolt katonák részére főztek. Naponkint nagy mennyiségű élelmi czikk fordult meg a két szakács kezén, a kik azt alaposan megdézsmálták. A környékbeli lakosok, mint valami szatócs boltba, úgy jártak a Hadház-utca 8-ik számú házába s kiló számra hordták a rizst, lisztet, sőt, húst és egyéb élelmi czikkeket, a melyeket a két szakács potomáron vesztegetett el.

Az ételmezésükben megrövidített katonák folyton zúgolódtak, de jelentést tenni egy sem mert. Bűnös üzemeiket a két szakács napról-napra szemérmelenebbül üzte, míg végre tegnap a katonai parancsnokság nyomára jött és letartóztatta a bűnösöket.

Az esetről titkos feljelentés folytán értesült a honvéd parancsnokság, mely az ügy megvizsgálásával Veszics Gyula főhadnagyot bízta meg.

Veszics Gyula főhadnagy Fehér Mihály kíséretében megjelent tegnap délután a Hadház-utca 8. számú háznál, a hol megiepő eredményt értek el. A ház minden lakója állandó vevője volt a két szakácsnak, kiknek lakásán az eladott áruk egy részét meg is találták. A vizsgálat tovább folyik.

* **A csendőrség köréből.** Varga László csendőrhadapródot, helyettes szakasparancsnokot, ideiglenesen Nagyváradra helyezte át felettes hatósága. Varga májusban tér vissza Debreczenbe.

* **A karácsonyi iparkiallítás.** Alig pár hét s a debreczeni ipartestület fényes karácsonyi kiállítása újból megnyílt. Amint főleg az újabb jelentkezésekből kitűnik, ez a kiállítás nagyobb sikerű lesz, mint minden eddigi. A debreczeni iparosvilág legválogatottabb produktumait állítja ki s ezzel fényes tanujelét adja művészi ízlésének és versenyképességének egyaránt. A kiállítással kapcsolatos vásáron valamennyi iparczik eladásra kerül.

* **Ingyen népkönyvtárak Hajdumegyében.** Wlassics miniszter tudvalegileg népkönyvtárakat létesít Magyarországon csaknem minden községében. Hajdumegyének több helyisége is kap ily ingyenes könyvtárt, a mely főleg ismeretterjesztő, népies munkát tartalmaz. A fősztolgabíró most terjeszti fel azon községek neveit, a melyekre nézve legszükségesebbnek tartja a népkönyvtárak felállítását.

* **A tegnapi idő áldozatai.** A tegnapi sikamlós, csuszós időnek egy áldozatáról más újdonságunkban hírt adunk. Ugyancsak tegnap járt szerencsétlenül Ferge Imre 65 éves koldus, a Csapó-utca állandó szegénye, aki a kenyérpiacz-téren csuszott el és azonkívül, hogy mindkét lába

kificamodott, zuzódásokat is szenvedett. — A másik áldozat Weinberger Jenő, elemi iskolai tanuló, aki a főtéren bukott fel. A gyerekek a koponyája kapott súlyos ütést s egész testéről lehorzsolódott a bőr. Szülői lakásán fekszik.

* **Kimutatás a segédjegyzőkről.** Kormányrendelet érkezett tegnap a debreczeni fősztolgabíróshoz, melyben Széll belügyminiszter részletes kimutatást kér a hajdumegyei segédjegyzőkről. A kimutatás alapja az, hogy van-e képesítésük a segédjegyzőknek közigazgatási tanfolyamról? Egyben felhívja Széll a fősztolgabírókat, hogy a megüresedő összes állásoknál előnyben részesítsék azokat, kik kitűnően végezték a tanfolyamot.

* **Eltörte a lábát.** Nagy morgván, csunya erővel köszöntött be tegnap december apó. Reggel 8 óra előtt veszedelem volt a gyalogjárón haladni, mert a gyorsan felfagyott eső eskamlóssá tette a kövezetet. A kezük munkája után éők azonban kénytelenek melegben-fagyban dolgukra menni. Ezt tette Ledniczki Ferdinánd is, egy 15 esztendő lakatos inas, a ki a Hatvan-utca elején oly szerencsétlenül bukott föl a csuszós járdán, hogy bal lábát eltörte. A szegény fiut most a kózkórházban ápolják.

* **Kié az ezüst kanál?** A rendőrség tegnap egy ezüst kanalat kobozott el Tóth László hadházi lakostól, a ki Gasparik Antal ékszerész üzletében értékesíteni akarta. Gasparik előtt gyanusnak tűnt fel Tóth ajánlata, rendőrt hivatott s együtt a bűnügyi osztályhoz mentek. Tóth nem tudta kellően igazolni, hogy honnan szerezte a kanalat s így elkobozták tőle. A tulajdonos kinyomozása érdekében a rendőrség átirta a hadházi csendőrséghez.

* **A házbéradó ügye.** Nagy elégtelenséget keltett a polgárság körében ez év elején a pénzügyigazgatónak ama határozata, melyben arról értesítette a várost, hogy miután az összeírás szerint a város belső és külső területén található összes lakrészek felét a bérbeadott lakrészek képezik, Debreczen városára nézve a törvény rendelkezése értelmében kimondja az általános házbéradót. A város polgárságára nézve ez óriási megterheléssel járt volna és a városi tanács a pénzügyigazgató eme sérelmes határozatát megfeleltette a pénzügyminiszterhez. Hajdu Gyula tanácsnok készítette el a terjedelmes és alaposan megalkotott felelőváltást, melyben kimutatta, hogy az összeírás úgy a belsőségen, mint a külsőségen téves és Debreczenre nem vonatkozó ki a házbéradó. A pénzügyminiszter helyt adott ennek a felelőváltásnak és a lakrészek újbóli összeírását elrendelte. E végből leküldötte Hank Gyula pénzügyi tanácsost, ki a város és pénzügyigazgatóság kiküldöttjeivel teljesítette a lakrészek újbóli összeírását. Ez év július 10-én kezdték meg az összeírást. A város képviselőjében Hajdu Gyula tanácsnok és Juhász Ignác bizottsági tagok voltak jelen az összeírásnál, mely

a mai nap is tart még. A város képviselői fáradtságot nem kimélve, nagy lelkiismeretességgel végezték teendőiket és a nehéz munkának eredménye is lett. A külsőségen a múlt héten teljesen befejezték a vizsgálatot. A vizsgálat eredménye itt az lett, hogy beigazolást nyert a felelőváltásnak ama része, hogy az összeírás helytelen. A bizottság a külsőségen 822 olyan lakrészt talált, mely a házbér összeírásban fel sem volt véve és a melyből a város javára 791, a kincstár javára pedig 31 lakrész esett. Ezek szerint az összes lakrészek száma a belsőséggel és külsőséggel együtt 35051, melynek fele 17608 és így a bérbeadott lakrészek száma 82-vel haladja meg az összes lakrészek felét. A felelőváltásban külön kifogásolt 727 lakrésze vonatkozó kifogások tárgyalása még ezután lesz. Annyi azonban már ezidőzerint is kétségtelen, hogy a katonai laktanyáknál 116 lakrész, az internátusoknál 34 lakrész és még ezenkívül is vagy 100 lakrész a város javára fog beszámíttatni. Ezeket összevetve nagy a valószínűség, hogy általános házbéradó behozható nem lesz, mert a bérbeadott lakrészek száma az összes lakrészek felét nem haladja túl.

* **Könyöradományt gyűjtő titokzatos urinők.** A könyöradománygyűjtést mindenkor jól jövedelmező forrásnak tekintették a naplopók, foglalkozás nélküli egyének. Ezt a keresetforrást azonban — úgy látszik — ma már nők is sportként üzik és gyakorolják. Ugyanis több oldalról panaszzolják, hogy legújabb napok óta két feltűnő, elegánsan öltözött nő jár-kelel Debreczenben házról-házra, könyöradományokat gyűjtve. A panasz szerint mindenféle hatósági engedély nélkül üzik ezt a dusan jövedelmező mesterséget ezek a titokzatos, előkelő megjelenésű urinők, kikre felhívjuk mind a közönség, mind a rendőrség figyelmét, az utóbbiét az igazolás megejtése végett.

* **Szerencsétlenség az utcán.** A tegnapelőtt éjjeli havas, ólmos eső olyan sikossá tette az utcai gyalogjárókat, hogy életveszedelem volt azon közlekedni. A sikos járdának sok áldozata volt, de legkomolyabb szerencsétlenség egy fodrászsegédet, Menyhárt Lajcst ért. Tegnap reggel a Kis-Hatvan-utczán jött hazulról s az utca közepén a sikos járdán elterült. Fején olyan súlyos természetű sérülést szenvedett, hogy eszméletben állapotban vitték be egyik házába. Ott jó sokáig élesztgették, amíg eszméletre tért. A háztulajdonosok jól teszik, ha a szabályrendelet által előírt homokolást mindennap elvégzik, különben láb- és kar-előtérés napirenden lesz.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következő halálozásokat jegyezte be az anyakönyvi hivatal: özv. Ecsedi Istvánné ev. ref. 79 éves, Veres István ev. ref. 13 napos, Törös József ev. ref. 7 hónapos, Bagdács Ferenczné ev. ref. 70 éves.

RÓSENBERG EMIL
áru házában Bankpalota, Csozó mellett,

a karácsonyi ajándékok gyönyörködtető halmaza közt
szenczációs modern játéktárgyak kaphatók
Fonográf, (Távbeszélő) aristonok, gyermek reformszékék.

* **A közigazgatási bizottsági ülések** Debreczen város közigazgatási bizottsága pénteken, Hajdumegyéé pedig a jövő hét hétfőjén tartja rendes havi ülését. Mindkét ülésen Puky Gyula főispán fog elnökölni.

* **Debreczeni képes kalendárium.** A debreczeni képes kalendárium díszes kiállításban ma jelent meg. A városi nyomda eme kiadványával már az első példányban meghódította a közönséget s azóta fokozódott a bizalom, mert a tartalmas kalendárium nemcsak naptári része, általános tudnivalói, gazdag szépirodalmi és lokális értékű közleményekkel, hanem a társadalmi életben teljesen nélkülözhetetlen s a mellett adataiban megbízható részletes számtart is tartalmaz Debreczen és a megye összes hivatalainak, egyesületei, társulatai, intézetei, kereskedő és iparosainak teljes névsorát foglalja ez magában. Gazdag illusztrációkban is a kalendárium. Különösen szép a Puky Gyula kitűnően sikerült arcsképe. Bemutatja a Kalendárium Kaffka Ignác dandárparancsnokot is, Hajdumegye összes országgyűlési képviselőit stb. Szóval a kalendárium az idén is gazdag tartalommal, sok képpel, bőséges tudnivalókkal s a város nyomdáját dicséret díszes kiállításban jelent meg. A kalendárium ára marad csak a régi: egy korona. Holnaptól kezdve különben kapható lesz a kiadvány minden elárúzójánál.

* **A városi tanács ülése.** A városi tanács ma délelőtt, Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklésével ülést tart, a melyen folyó ügyek kerülnek elintézés alá.

* **Fekete fátol a képkiallításán.** A képkiallítás egyik legszebb és legfeltűnőbb nagy vásznára a Dante képre gyászfátolt tűzött tegnap a tárlat igazgatósága. Az alkotó művész elmulását, szegény Ipolyi Sándor szomorú végét jelenti ez a gyászfátol, a ki tegnap hosszas szenvedés után meghalt egyik fővárosi közkórházban. Most, hogy rá borul az édes anyaföld tetemére, elsiratják, ékes szavakban elbuszogatják a mestert, a művészt, a kinek sok volt a tehetsége, de mostoha volt hozzá a világ. Éhezett, fázott, nyomorgott, de halála után megkapja az elismerést. Megírják róla az újságok, nagy tehetségű művész volt. Lehetetlen az ő Da te képét elfogódás nélkül nem nézni. A művészi lélek e szép diadala egyetlen emléke a szegény, sokat szenvedett festőművésznek.

* **Kemény tél lesz.** A meteor jóslója: Az idei őszünk jelzése szerint bosszu és szép volt; telünk pedig mint ezt már megirtam, a mi az előleges jelek is mutatják, viszonyítva az elmúlt telekhez, már kemény lesz, bár enyhe megszakítások is elő fognak fordulni benne. Ilyen megszakítás ígérkezik a karácsonyi ünnepek köré, a midőn enyhületnek kell az eddigi megfigyeléseim folytán beállani, ha csak azt eddig meg nem határozható napfolt-csoport előjötte meg nem változtatná, a mit ha így történnék, előlegesen fogok jelezni. A december havi csomópontok 2., 4., 8., 11., 12., 15., 21. és 29-ére esnek, a melyek közül a 4. és 21-iki ígérkeznek erős hatásuaknak, a melyben a 4-iki van hivatva az erősebb hideg és tulajdonképeni tél bevezetésére, a 21-iki pedig az enyhület, pocsétás idő, esetleg havas

eső hozatalára. A nagyobb havazások a 8., 11., 12. és 15-iki csomópontok hatása körül várhatók. A jégkedvelők és jégvermek tulajdonosai is a 4-21-iki időszakot igyekezzenek kellőleg kihasználni.

* **Eladási hirdetés.** Az Arany Bika szálloda bérletársaság ezennel közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező összes vendéglői, szállodai és kávéházi berendezések és felszerelések, u. m. márványasztalok, székek, tükrök, szekrények, ágyak, ágyneműk, szőnyegek függönyök, asztalok, fotelok, pamlagok, szóval mindennemű felszerelések és butorok f. évi december hó 10-étől fogva minden nap délelőtt 9-12 ig és délután 2-5 óráig az Arany Bika szálloda épületében megtartott önkéntes árverésen darabonként vagy kisebb nagyobb mennyiségben készpénzfizetés ellenében a legtöbbet ígérőknek fognak eladni. A megvásárolt és kifizetett tárgyakat vevők jogosítva lesznek azonnal birtokukba venni és elszállítani. Az eladásra kerülő tárgyak leltára a szálloda épületében levő irodai helyiségben addig is bármikor megtekinthető. Debreczen, 1902. decz. 2. Az Arany Bika szálloda bérletársaság.

* **Vörheny-járvány a városban.** A tisztii főorvos jelentése szerint a vörheny járványszerűleg lépett fel ismét. Különösen a külterületeken, a külső utcákon kezd grasszálni a gyermekek réme. A polgármester utasítására a főorvos a legszélesebb körű intézkedéseket tette meg a járvány továbbterjedésének megállítására.

* **Öt koronás tallér a kenyériben.** A békési „Prima“ házikenyér sütőde vezetősége tudomására hozza a t. közönségnek, hogy a mai naptól, azaz december 3-tól kezdve, mindennap az eladásra kerülő kitűnő házi kenyerek egyikében naponta egy 5 koronás tallér lesz (pergament papirba göngyölve) belesülve és felkeri azon tisztelt vevőt, a kinek a talléros kenyér birtokába jut, hogy azt tényleg megtalálta s a „Debreczeni Újság“ szerkesztőségének ellenőrzés végett bejelenteni sziveskedjék. Ezuttal tudatjuk, hogy az általunk nagy gondal termelt kitűnő házikenyér a következő helyeken kerül naponta eladásra. Főüzlet: Piacz-utca 26. sz. a. a nagytözsde mellett. Elárúró helyek: Kisczegied utca Gombácsi Sándornénál. Hatvan- és Bothlen-utca sarkon Szinetár Sámuelnél. Homokkert-utca ifj. Falöp Ignácánál. Késes-utca özv. Borosnénál. Péterfia-utca Rosenthal Mórénál. Ajtó utca özvegy Bordánénál. Nagymester-utca végén Friedmannál. Kandia-utca Wolf R-nél. Simonffy-utca 2. és 23 dik számú vassátrakban. Magukat a t. közönség b. figyelmébe ajánlv. Tisztelettel a békési „Prima“ házikenyér sütőde vezetősége Miklós-utca 35.

FAVIRATOK.

Nagy vita az ujonczjavaslat felett.

Budapest, december 2. A pénzügyi bizottság mai ülésén az ujonczjavaslat tárgyalása nagy érdeklődés és erős vita keretében folyt le. Jelen voltak Széll miniszter-einök, Lukács miniszter és képviselők közül álló hallgatóság. Az ülés elején Kossuth a Nessi ügyre szólóva azt kérdezi Fejérvárytól, hogy alkotmányos miniszterrel áll-e szemben vagy sem. Fejérváry kijelenti, hogy meghajlását nem a Ház határozatára,

de elnöki kijelentésre értelmezte. Különben helyesli, ha a Ház feltékenyen örzi mentelmi jogát. Felolvasta ezután Széllnek a képviselőházban tett nyilatkozatát, a melynek fejtegetéseit magáéá teszi. Ugy hiszi, hogy ezzel az ügyet elintézték.

Komjáthy Béla Kossuth Ferencz álláspontján van, de tekintettel a helyre, a tárgy fölött nem vitatkozik, hanem majd a pléniumban.

Ezután az ujonczjavaslat módosítására tértek reá. Fejérváry kijelenti, hogy a honvédség létszámát 13 év óta nem emelték, most már hiány állott elő. Bizalmas adatokkal akar előállani, a külfölddel hasonlítva össze véderőnket.

Ráthay: Bizalmaskodásra nincs szükségünk.

Fejérváry: Akkor hát nem közlöm! Konstatálja azonban beszéde folyamán, hogy az egész országban, de különösen Oroszországban hatalmasan emelték a véderőlétszámát.

Véderőnket úgy kell fejlesztenünk, hogy az megvédelmezzen bennünket, még ha egyedül maradunk is. (Mozgás) Sajnos, hogy az osztrák viszonyok miatt csak egy évre kérheti az emelést. Ezután részletesen ismerteti a javaslatot, a melynek keresztül vitele 603.600 koronába kerül.

Kussuth Ferencz kijelenti, hogy a közös hadseregnek nem szavaz meg semmit, mert ez sokszor inkább az ország szabadságát fenyegeti, semhogy megvédelmezné azt. A közös hadsereget mindig megverték, hogy lelkesítsen hát az és annak fekete sárga színe újabb áldozatokra. Követeli a nemzeti hadsereget.

Komjáthy Béla polemizálni kezd Fejérváryval. Kimutatja, hogy a Fejérváry által kimutatott hiányok a delegáció jelentésében sincsenek meg. A törvényes létszám 165.228, a tényleges legénység 169.768, tehát jelentős plus van. Tizenhárom év előtt ugyanezen indokok alapján kérték az emelést. Beszéde folytatását a holnapi ülésre halasztotta.

Bihari altábornagyot át-helyezik.

Budapest, december 2. A M-g. jelenti: Bihari altábornagyot Bacsba helyezik át a Nessi ügyből kifolyólag Jekelfalussy helyébe. Jekelfalussyt pedig a közös hadügyminiszteriumból Budapestre vezénylik s magasabb funkcióval bízzák meg.

Akasztás Kolozsváron.

Kolozsváron, decz. 2. A levélhordó gyilkosa előtt tegnap reggel akarták kihirdetni az ítéletet, amely szerint szabad folyás engedtetett az igazságszolgáltatásnak. Az ítélet kihirdetése azonban elmaradt, mert Bali Mihály hóhér, akinek ebben az ügyben az ügyészségnel jelentkeznie kellett volna, nem érkezett meg — Ma reggel azonban már kihirdették előtte az ítéletet s azután a síralomházba vitték a levélhordó gyilkosát. Bali Mihály pribékjeivel a törvényszéki épületbe ugyanazon a helyen állította fel a bitófát, a hol husz év előtt két suhancot kivégeztek.

Nessi a beosületbírótság előtt.

Budapest, december 2. Nessi Pál képviselőt a katonai bíróság csütörtökre idézte meg. Nessi kijelentette, hogy a bíróság előtt megjelenik.

első debreczeni mosó- és tisztító intézet! A piacz-utca 63-ik szám alatt lévő Spiegel-féle mosóda tulajdonosa értesíti a n. é. közönséget, hogy eddig is közismert jóhírű mosó- és tisztító intézetét teljesen ujonnan berendezve, gallérok, kézelők fényesítésére vasaló és fényező gépekkel szerelte fel, úgy hogy a gallérok és kézelők a tisztítás folytán eredeti gyári alakjukat és fényüket visszanyerik, mintha egyenesen a gyárból kerülnek ki. A mosóda bármely pesti vagy bécsi tisztító intézettel felérheti a versenyt. Kirakatokban elsárgult gallérok és kézelők tisztítása elvállaltatik. Helyben minden verseny kizárva. Tisztelettel: WEISZ JAKAB.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Gyilkossági kísérlet.

— Esküdtzéki főtárgyalás. —

Debreczen, decz. 3.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap számmunkban megírtuk, hogy az esküdtbíró első decemberi tárgyalásán Tamási József volt a vádlott, akit az ügyészség gyilkossági és rablási kísérlet miatt helyezett vád alá. Az ügyész módosította a vádiratot és csak súlyos testi sértés miatt tartotta fenn Tamási ellen a vádat.

Tegnap, a második napi tárgyaláson Bálint ügyész terjesztette elő a vádat. Súlyos testi sértés büntetésben kéri bűnösnek kimondani a vádlottat, aki éjnek idején mit sem sejtő társát megtámadta.

Ujlaki Hugó dr. védőügyvéd enyhítő okokat hoz fel. Fél óras beszédében főleg az egész dolog homályosságára utal. Figyelembe veendőnek tartja azt a körülményt is, hogy ismeretlen társával együtt követte el védettje a bűncselekményt, a melynek ilyenformán a felelőssége sem súlyosodik egyedül rá. Tamási felmentését kérte.

Az esküdték elnöke fél 12 órakor hirdette ki a verdiktet, mely a föltett kérdésre igennel felelt s így megállapítja a vádlott bűnösségét. A törvényszék e verdikt alapján, a 92. szakasz alkalmazása mellett Tamási Józsefet súlyos testi sértés vétsége miatt három havi fogházra ítélte, melyből két hónapot és két hetet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Egyszersmind azonnal szabadlábra helyezte Tamásit, aki ártatlannak érezvén magát, megfélebbezte az enyhe ítéletet.

Az ügy ily módon a kuria elé kerül.

§ **Körözött péksegéd.** Hoffmann József központi vizsgálóbíró hirdetmény útján szöli fel Ringhoffer Károly péksegédet, hogy hivatalában egy hó alatt jelenjen meg, vagy tudassa tartózkodási helyét. Ringhoffert lopás büntetésével gyanúsítja a vizsgálóbíró.

§ **Megszűnt csőd.** A nyiregyházi törvényszék közhírré teszi, hogy az Erdélyi D. István fűszer- és rövidáru kereskedő ellen 1900-ban elrendelt csődött, a tömeg végfelosztása miatt, jogerős ítélettel megszüntette.

§ **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter Fülöp Károly joggyakornokot a debreczeni ügyészség kerületében ügyészségi megbízással rendelte ki.

CSARNOK.

A tűzpróba.

— Regény. —

— Folyt. köv. —

— Az arák — szölt Klára nevetve — mindenkor czéltáblái szoktak lenni az élcelődéseknek, de most már mama, komolyan megmondom neked, miért tartottam én azt az embert oly figyelemmel. Ő oly ismerősnek tetszett nekem és nem tudtam mind a mellett kitalálni, hogy hol találkoztam én vele.

— Mily sajtáságos! — szölt a doktor. — Ép így voltam én vele.

— Hanem — válaszolt Reginald. Épen

ugy mint Klára, én sem juthattam semmi eredményre.

A megkönnyebbülés sóhajtása, melyet a ravasz nő, köhögésre változtatott át, lebent ki kebléből.

— Most pedig azt indítványozom: — szölt — hogy térjünk át már más tárgyra, miután arról az egyénről már ugyis eleget beszélgettünk. De mit is érdekel az minket, ha neki épen a mi páholyunkra tetszett bá-mészakodni?

Az e szavakra következett csendet a házi ur törte meg, ki az ujságokba mélyedve, egy hangot sem hallott az előbbi társalgásból s most egyszerre élénken kiáltott fel:

— Ez mégis csak retenetesség! Ismét egy gyilkosság nyílt utczában és valószínűleg a gyilkosokat ennél sem fedezik föl, mint sok hasonló eseteknél nem képesek nyomukra akadni. Ugyan hallgassátok csak!

— Folyt. köv. —

Debreczeni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet

Simonffy-utca 2. szám, Városl-bérbház.

Bor árjegyzéke.

Érvényes 1902. december 1-től.

I. Asztali borok:

1 liter Siller	60 fillér.
1 " Ürmös	60 fillér.
1 " Vegyes asztali	68 fillér.

II. Pecsénye borok:

1 liter Riesling	90 fillér.
1 " Ezerjő	kor 1.00 "
7/10 " Furmint	kor 1.00 "
7/10 " Rajnai Riesling	kor 1.20 "

III. Csemege borok:

1/2 liter Muskotály	60 fillér.
1/2 " Chateau Debreczeni	kor 1.00 "
1/2 " Kadarka főlásszu	kor 1.20 "

Üvegékért darabonként külön 16 fillért számítunk, melyeket ugyansz árban visszaveszünk. Debreczen, 1902 december hó 1-én.

Hallo

Első debreczeni

„korona“ áruháza

Simonffy-utca 1. sz. (városi-bérbház). A n. é. vevő közönségnek érdekében áll a közeledő

karácsonyi és ujévi ajándék

tárgyakat u. m. Emlékkönyv, képes laparczkép albumok, zenélő darabok, Chinai ezüst áruk társasjátékok, üveg diszmű áruk, különleges gyermek játék cikkek minden versenyt kizáró olcsó árban lehet beszerezni az Első debreczeni korona áruházban a hol minden 3 korona bevásárlás után egy praktikus ajándék tárgyat adunk.

Tisztelettel.

Kepes és Friedmann

Még sohasem létezett,

hogy fűszeráru bevásárlása után, oly kedvezményben részesüljön a t. közönség, mint Varga Károly üzletében

Salétrom és Miklós-utca sarkán.

Aki készpénz bevásárlásnál a legolcsóbb napi áruk mellett még

5% engedményt

s nyújt, melyet 20 kr. áru bevásárlásnál s gyakerol. Cukor, só és liszt kivételével.

Ezért fölhívja a t. háziasszonyok figyelmét, ne mulasszák el, saját érdekükben tegyenek egy próba rendelmenyt, mely az bármily csekély is, készséggel hához szállít. Kiváló tisztelettel:

Varga Károly,

Sal trom és Miklós-utca sarok.

OLCSÓ KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK

egyedül csak

Fisch Testvérek bazár üzletében

Piacz-utca, Hungária kávéházzal szemben.

Gyermek játékok.

Francia babák
Baba kocsik
Hinta lovak
Várak, katonák
Hegedűk, czimbalmok
Kürtök, trombiták
Puskák, kardok
Vasutak vágánnyal
Önműködő mozdonyok
Automobilok
Gramaphonok
Aristonok
Fonographok
Laterna magica Richter-féle
kéépitő szekrények

Ajándék tárgyak

Arcképalbumok
Emlékkönyvek
Képeslap albumok
Plüss varró esettták
Bárony keztyüdobozok
Munka kosarak
Zenélő albumok
Dohányzó asztalok
Hímzett szivartárczák
Háromoldalu tükrök
Diszes tüpárnák
Asztali arcképtartók
Bronz hamutartók

Társas játékok

Lotto tombola
Sakk, domino
Harang és kalapács
Ostromolt vár
Vig egyszeregy
Lóverseny
Biliárd
Salta és Sála
Semper avanti
Halma ckha
Tengeri csatajáték
Uránia színház
Bombázás
Szoba kuglizók
Cyklorama

és még számtalan itt fel nem sorolt szebbnél-szebb tárgyak nagy raktára.

Neumann Testvéreknél

Debreczen. (Tisza-palota.)

A portálé munkalat befejeztetvén, a t. vevőközönségnek ismét rendelkezésére áll a legdusabb választéku

Czipő, csizma, kalap és uridivat raktár

feltűnő olcsó áron.

SZINLAP.

Ma, szerdán „A” bérletben:

NINISS.

Énekes boházat 3 felvonásban.

Holnap, csütörtökön „B” bérletben:

NINISS.

Ének és boházat 3 felvonásban.

Butorasztalosok, faesztergályosok,
bodnárok és kefések figyelmébe
ajánlom

Uj tűzifa raktáramat,

hol I. oszt. válogatott szerszámfa a legjutá-
nyosabb árban beszerezhető, továbbá bármely
minőségű

tűzifa

úgy öl számra, mint felvágva kapható.

Felvágott tűzifa a telepen mázánként
85 krért, házhoz szállítva 5 mm. felül 90
krért kapható.

Rendelvények felvételnek telefon utján
(79. szám), Lindenfeld Jenő fűszernagy-
kereskedésében (Városház-utca), lakásomon
Dégenfeld-tér 2-ik szám I. emelet és a
fatelepen, Vargakert sarkán az Ispóty lapo-
son, a vasút mellett. A n. é. közönség b.
pártfogását kérve maradok tisztelettel:

HAY KÁROLY.

Függő lámpák gyári árban.

Lám Sándor

üveg- és porcellán áruháza,
Debreczen, Piac- és Hatvan-utca sarkán.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy dusan beren-
dezett raktáramban a legegyszerűbbtől a legfinomabbig s a legmodernebb
fazonban üveg és porcellán áruk, teljes konyha felszerelések oly
előnyös és jutányos árban vásárolhatók, hogy az felül minden versenyt.

Függőlámpák már	2 frtól
Hálószoba lámpák (ampolna)	2 frt. 50 krtól
Porcellán étkészlet (karlsbadi)	5 frt. 50 krtól
Kávé, thea készlet	2 frt. 95 krtól
Mosdó készlet	3 frt. 50 krtól
Porcellán és majolika kávé és thea csészék 20 krtól.	20 krtól
Porcellán és majolika moeca csészék	14 krtól
Porcellán és majolika talpas tálak (aufsatz) 6 tányérral 1 frt.	60 krtól
Porcellán és majolika gyümölcsös készlet (1 tál 6 tányér)	96 krtól
Üveg kancsó, fehér üveg szalagos 6 pohárral.	86 kr.
Üveg kancsó színes üveg szalagos 6 pohárral	1 frt. —
Üveg horos készlet 1 üveg 6 pohárral	70 kr.
Üveg likör készlet	60 kr.
Üveg talpastál (aufsatz) 6 tányérral	70 kr.
Üveg talpastál színes alpaca fogóval	75 kr.

Alkalmi ajándék és dísz tárgyak rendkívüli nygy választékban, feltűnő
olcsó árban.

Képkerekezés csinos és elegáns kivitelben. Épület üvegezés és por-
tala vállalat. Csillár petroleum kizárólagos raktár; a n. é. közönség eddigi
bizalmát megköszönve s továbbra is becses pártfogását kéri

Tisztelettel:

Lám Sándor.

figyelmes kiszolgálás

Előnyös bevásárlási forrás.

DONOGÁN és SOMOSSY**Kunz József és Társa Utódai
Debreczen, Kistemplom-bazár.**

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint
jelentékeny árleszállítással

nagy karácsonyi vásárt

rendezünk.

Csakis elsőrendű jó minőségű áruk kerülnek eladásra, ugymint:

a legujabb őszi és téli ruhaszövetek, mosó bársonyok és
velezek, ruha és blouz-selymek, haraszt-kendő és sálak.

Szőnyeg, függöny, butorszövet pokrócz, ágy- és asztalterítők.

Uri divatcikkek, kézelők, esernyők, nyakkendők, ingek.

Normál (Jäger) ingek, nadrágok, harisnyák.

Határozott árak. Előzékeny kiszolgálás.

Apró hirdetések.

Homoki gazdálkodásba egy józan életű parasztagazda kerestetik újvire, ki jelenben is gazdálkodásban van és a ki maga kaszái, kapái, vet és mindenféle külse mezei munkát teljesít. Értekezhető Hunyadi-utca 17. sz. a.

Azon urakat, kikkel vasárnap délután után színház után olyan jól mulattunk, kérjük vasárnapra szintén várjanak a Batthyányi-utczán, délután 2 órákor. Válasz posta restante „Ismeretlen Éva“ jellegre. Üdvözljük hárman.

Német kisasszony a déli órákban alkalmas munkást keres. Czim a kiadóban.

Iroda szolgál állást keresek, vagy ahhoz hasonlót. Jókai-u. 13. sz.

700 drb. tölgy és szilfa, mely 2 éves vágás, eladó. Honvéd u. 62.

Vidéki fiatal leány 2000 korona hozományyal szeretne megismerkedni vasuti aliszttal, vagy aki boldog otthont biztosít, levelet név aláírással „Ismeretlen lány“ ezimen kéri a kiadóhivatalba.

A Czuczában 3 hold 600 ööl házutáni föld és a Pályi utfélen 3 hold 748 ööl ujosztású föld eladó. Értekezhetni Darabos-u. 17. sz.

Gazdasszonynak ajánlkozik magános urhoz helyben, vagy vidékre, ki ebben jártas és kitűnően főz Kigyó-u. 3. szám.

„Jó anya“ levele van a kívánt helyen.

Férfi szabó munkást keresek állandóan nagy munkára. Bresnyiczky Mihály H.-Böszörmény.

Teljesen független fess középkorú urinó keres állandó barátságot egy 45-85 éves jó módu helybeli vagy vidéki uriemberrel. Levelek „Uj élet“ czim alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Legolcsóbb és legjobb kötött harisnyák Jäger alsó ingek és nadrágok téli kötött és bőrkesztyűk jutányosan beszerezhetők Márton Gyula divat és rövidáru üzletében, a Bika szá. oda mellett

Eladó szőlőskert a vénkertben közvetlen a libakertfelőli nagy kapu mellett 2200 ööl esemege, borszőllő és nemes gyümölcs fával beültetve bádofedélű pajtával mely nyári lakásnak is alkalmas. Értekezhetni lehet Márton Gyula üzletében bika szálloda mellett.

Pemetefü cukor (Borsy-féle) 1 doboz 10 krajczár. Kapható: Borsy cukrázdába és Jóna és Jóna urak üzletében.

Partieban vett legfinomabb bőrtárcák és majolika dísz tárgyak félárban kaphatók a „Központi bazárban“ Széchenyi u. 1. Kárlsbádi porcellán edény olesó árban.

Nőiruha varrást a legdiszesebbtől a legegyszerűbbig jutányosan vállalok, fehérneműt is Burgundia-u. 19.

H.-Hadhazon 8000 liter tisztán kezelt jó minőségű bor eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Eladó szalon csillárok és diszes függőlámpák. Csapó u. 42.

Utczai lakás 5-8 szoba fürdő szoba mellékhelyiséggel 1903. májustól kiadó, udvari lakás 4 szoba, fürdő szoba és mellékhelyiséggel azonnal kiadó. Piacz-u. 71.

Van szerencsém a t. vevőimnek tudomására hozni, hogy

Csapó-utca 22. sz. háznál

December hó 1 én elárusító helyet nyitottam. 3-szor naponta friss sütemények, valamint gyomorbojósoknak kétszersült, vanília szeletek és tea sütemények, naponta friss olesztő, vaj, tej és főzelékek kaphatók. A fővárosban is nagyon kedvelt az ugynevezett

Molnár kenyér

a Piacz utcza 38-ik számú háznál, valamint a Csapó utcza elárusítóhelyen is kapható.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, illő tisztelettel:

Czabán Dániel,

sütő-mester.

Debreczen, Piacz-utca 38. sz.

Kitűnő ASZTALI BOROK érkeztek

Kontsek Géza

fűszer- és borkereskedésébe. Szabó Gyula úr termése.

Érmelléki asztali vegyes 1 liter 35 kr.

Érmelléki rizling . . . . 1 liter 40 kr.

Az Uj szőnyegházban Kossuth-u. II. Zádor-ház

óriási választékban kaphatók:

Futó és pamlag szőnyegek,

Ágy és asztalterítők,

Butor szövetek,

Kocsi és lőtakarók,

Plüs-, szövet és csipkefüggönyök,

Plüs és flanel takarók,

Linoleum,

Bőr és viaszos vásznak,

Remek pamlagtakarók és

Csipke Storok.

Czimbalom új találmányu.

Feneketlen zongora

vas szerkezettel,

kellemes csengő zongora hanggal,

10 évi

jótállással, 3 havi ingyen tanítással pedálos gyönyörű kivitellel 75 frttól feljebb, 2 évig sem kell hangolni, ugyszintén mindennemű hangszerekből nagy raktárt tartok és azok alkatrészei kitűnő tartós és kellemes hegedű és czimbalom hurok 1 drb czimbalom hur fogott 9 krajczár. Bárminemű hangszerjavítást felelősség mellett művészies szakértelemmel készítek.

Karácsonyi és ujévi

hangszer ajándékok, régi hangszert veszek vagy becserelek.

Becsés pártfogást kérve

Tisztelettel:

KOMÁROMI M.,

műhangszerkészítő. Hangszerterem és műhely Piacz-utca 41. sz. I. emelet, a fő-tőzsdével szemben.

Lovass és Ladányi ruhaszövetek, selymek, vásznak és díszek nagy raktára.

Debreczen, Piacz-utca 7. szám, (Bika szálloda mellett.)

Nagyrabecsült t. vevőinknek szives tudomására hozzuk, hogy a

karácsonyi és alkalmi eladás még mindig tart.

Most ismét tömeges válogatott áruk érkeztek raktárunkra, u. m.:

120 cm. Cybeline Ecosiess métere . . . 98 kr.

120 cm. Cybeline Melangée métere . . . 90 kr.

120 cm. Cybeline Noppé métere . . . 80 kr.

Gyönyörű színekben, ami az általános izlést jóval felülmulja, igen alkalmas utazó és séta Costümökre.

Külön felhívjuk kedves vevőink figyelmét színes Pannée és csipke selymeinkre, ami a maga nemében felülmulhatatlan újdonság. Igen ajánljuk vizit ruhákra, 140 cm. gyémánt fekete selyem fény posztónkat, ami ezégyünk részére itt lekötött czikk. Tisztelettel:

Lovass és Ladányi

Debreczen, Piacz-u. 7. (Bika szálloda mellett.)

Debreczen, 1902. Nyomatott a város könyvnyomdájában.